

BEVEZETÉS | A néprajzi kutatások hosszú időn keresztül kevés figyelmet fordítottak a kultúra, a társadalom egyes jelenségeinek vizsgálata során arra, hogy a világot alakító, majd azt történetek formájában elmesélő embert is láthatóvá, az egyéni dimenziót vizsgálhatóvá tegyék. A téma kutatás- és tudománytörténeti vonatkozásait áttekintve látható, hogy a személytelen, anoním néptől az egyéni életpálya-kutatásokig, az élettörténetek vizsgálatáig hosszú út vezetett. Az ezt kísérő, nem pusztán a szakma berkein belül kirobbanó viták mögött olyan alapvető kérdések és paradigmák húzódtak, mint hogy érdeklődésre tarthat-e számot a hétköznapi ember élete, mennyire tekinthetőek reprezentatívnak a személyes vallomások, az ezekben megjelenő alulnézeti perspektíva. Napjainkban már a néprajz, ahogy számos más tudományterület is, élénken reflektál a kollektív és individuális életpályákra, azok narratív reprezentációira.

A Belvedere Meridionale jelen számában főként a téma fiatal kutatói mutatkoznak be. A tematikus lapszám külön erénye, hogy különböző egyetemek és intézmények (Szegedi Tudományegyetem, Pécsi Tudományegyetem, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Nagyatádi Városi Múzeum, DARTKE) hallgatói, oktatói, fiatal kutatói ismertetik a témába vágó eredményeiket. A közölt tanulmányok, recenziók számos ponton kapcsolódnak egymáshoz: kisebb-nagyobb hangsúlyeltolódással mindegyik a „hosszú huszadik század” eseményeire, ideológiáira reflektál, azok narratív reprezentációit, az egyéni élettörténetekbe való beépülését vizsgálja. Általuk egy korszak történetei kerülnek feldolgozásra, részben a kibeszélés funkciója által az azt megélők (visszaemlékezők) számára, részben tudományos szinten kerülhetünk közelebb hozzájuk az egyéni nézőpontok érvényesítésével. Jelen szám szerzőivel úgy gondoljuk, hogy ezeket a történeteket fontos és érdemes megtalálni, elmesélni, megosztani.

GATTI BEÁTA

PREFACE | Ethnographical investigations used to pay little attention to make the human – who forms the world and then represents it in stories – visible too, and make individual dimension investigable during the examination of the culture and social phenomena. Having considered the research and science historical aspects of this subject it is apparent that long road has led from anonymous people to the research of individual lifetime and personal history. Such fundamental questions and paradigms generated the relating – and not always scientific – discourse as can the life of an ordinary person become in the focus of interest, or how much can personal admissions and the bottom-up approach be regarded as representative.

Ethnography – as several other disciplines – has already begun to reflect highly upon collective and individual life histories, and their narrative representations.

Young researchers of the abovementioned subject are introducing in this present issue of the Belvedere Meridionale. A specific virtue of the thematic issue is that students and young researchers from various universities and institutions (University of Szeged, University of Pécs, Babeş-Bolyai University, Town Museum of Nagyatád, DARTKE) are presenting their results relevant to this topic. The studies and reviews to be published here overlap one another at several points: all of them reflect – with slight difference in the emphasis – on the events and ideologies of the ‘long twentieth century’, and study their narrative representations and their integration into individual life histories. Stories of an epoch are processed by them, partly through the function of talking-out for those who experienced it (‘evocators’), and partly can we get closer to them by means of involving their personal perspectives. The authors of this present issue and I, myself believe that these stories are important and worthy to find, tell and share.

GATTI, BEÁTA